

דרך הישר

יש בורא עולם והוא אוהב אותך!

עלון מס' 6

HAYASHAR.COM

פרשת משפטים

למעשה יודע מה הדין במקרה כזה וכזה (לא צריך שמקרה זה אכן יקרה אי פעם, אלא שאם יקרה ה' יהיה רוצה שנספוק כן וכך), הרי שעל ידי למוד התורה להלכה אני אחז ברצון של ה', וכיון שיש יחוד בין ה' לרצונו, נמצא שאני אחז בבורא עולם עצמו באותו רגע.

וזה "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה, מכל חיי העולם הבא", כיון שרק בעולם הזה אני כביכול יכול לתפס בבורא עולם עצמו על ידי למוד התורה להלכה ולמעשה המצוות, ואלו בשמים אני נהנה רק מזיו השכינה - מן ההשגות שהשגתי בעולם הזה.

נמצא שכאשר הקדוש ברוך הוא הפקיד את התורה בידינו לשמרה, הוא "שעבד" גם את עצמו אלינו ויש לנו דין של "בעלים עמו", שגם אם אנחנו לא מצליחים לשמור על הפקדון כמו שצריך, אנחנו פטורים. אלא שדין בעליו עמו לא פוטר את השומר כאשר יש פשיעה מצדו של השומר.

כל עוד אנחנו שומרים על התורה והמצוות, גם אם אין בה שלמות, אם אנחנו משתדלים ולא פושעים ומזלזלים בה, יש לנו דין בעליו עמו, והקדוש ברוך הוא נמצא אתנו בכל מקום שאנחנו מגיעים אליו ולא עוזב אותנו, ולכן גם יש לנו יכלת להגיע בסוף אל המקום הנכון, שהרי הבורא מלנה אותנו בדרך. אבל אם אנחנו פושעים ומזלזלים אנחנו גורמים לכך שמתבטל הדין והבעלים לא משעבד לנו ויכול לתבע אותנו על שפשענו בפקדון שלו.

בפרשת משפטים המלאה בדיני נזיקין, יש דין לגבי אדם ששכר/שאל/שמר על חפץ של אדם אחר. כל אחד מסוגי השומרים אחראי על החפץ בדרך אחרת, כששומר חנם פטור מגנבה ואבדה, ושוכר ושומר שכר חייבים אך פטורים מאנס, והשואל חייב גם באנס ופטור במתה מחמת מלאכה. אך המשפטי לכל השומרים הוא שאם הבעלים היה "עמם" כלומר בזמן שהחפץ הגיע לידם הבעלים היה משעבד להם לצרכו כלשהו, כגון ששכרו את הבעלים לעבודה, אזי כשקורה דבר לחפץ השומרים פטורים, גם אם הבעלים כבר לא משעבדים להם יותר, אלא היו רק לזמן קצר בזמן שהחפץ עבר מהבעלים לשומר.

המדרש אומר כי הקדוש ברוך הוא התקשה להפרד מהתורה כשנתנה לעם ישראל, והמשילו זאת למלך שחתן את בתו ואמר לחתן כי הוא יודע שהוא לא יכול להשאיר את בתו אתו יותר אך הוא מבקש מהחתן שיעשה לו מקום ליד בתו, שם הוא יוכל לשהות כשהוא יבוא לבקרה כי הוא לא יכול להפרד ממנה לגמרי.

כאשר הקדוש ברוך הוא נתן לנו את התורה, הוא כביכול בה עמה.

הזהר הקדוש אומר כי הקדוש ברוך הוא התורה ועם ישראל מחברים בקשר משלש שלא יכול להתנתק. בחסידות מסבירים כי כיון שבה' יתברך קיים יחוד ולא שיק אצלו פרוד ושנויים, נמצא שהקדוש ברוך הוא והרצונות שלו הם בלתי נפרדים זה מזה, ואם בתורה בטא בורא עולם את הרצונות שלו בדינים השונים, הרי כל מי שלומד הלכה

כאשר היהודי מבין כי בורא עולם הפקיד בידינו את התורה ואף שעבד גם את עצמו יחד אתה, צריך היהודי לשמוח ולשמור על הפקדון ולא לפשע, וכך הבורא תמיד יהיה עמו.

זרר היס"ר ראיות וזנים

ברכות השחר - ברכת פוקח עיורים

ידוע כי בורא עולם מקיים את כל התורה כלה, ומדת הרחמים שלו גדולה פי חמש מאות ממדת הדיו, לכן לא רק שהקדוש ברוך הוא לא "מכשיל את העורים", אלא הוא גם נוטל אותם בידם ומוליכם סביב המכשול שלא יפלו בו.

כאשר רוצים לסייע לעור, דבר ראשון צריך לשאול את רצונו. הרבה אנשים מתחסים לעור כנכה שונאי צריך את עזרתנו ואנחנו מחליטים ומדברים עבורו ובאים לקחתו ביד, ואנחנו לא עוזרים לשאול אם הוא צריך עזרה בכלל (דבר דומה אנחנו עושים עם חולים וקשישים). הפעלה הזו בה אנחנו נגשים "לעזור" לעור ובעצם להפעיל אותו לפי דעתנו, הרי זה יכול להיות משפיל עבורו. זו הסבה שאנשים הרבה פעמים מתביישים או מתחמקים מלבקש עזרה, פי מרגישים שהנשא לא עוזר להם אלא משתלט עליהם ופועל במקומם כאלו היו חסרי דעת חלילה.

וזו הסבה שברחמי ה' פוקח עורים לאחר שנתן לשכוי בינה - כלומר ה' עוזר לנזקקים אבל מבלי להתעלם מדעתם ולהחליט עבורם, ומחכה שיפנו אליו ויבקשו ממנו, ואז הוא מיד נרתם בעדינות והתחשבות, עד שפעמים ה"עור" חושב שה' לא נמצא שם והוא מסתדר מעצמו.

וכיון שאנחנו בעולם הזה הנקרא "לילה" וכלנו מהלכים בעורים ומחפשים מישוהו שיוליך אותנו אבל לא יעשה הכל עבורנו אלא יסייע בידיו לעשות בעצמנו וישמר על כבודנו, מי כה' אשר יודע ברחמיו וחכמתו הגדולים להרתם אל המשימה לתת לנו בינה ולפקח את עינינו היכן שצריך, שנמשיך להתעלות תוף שמירה על כבודנו.

"ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם.
פוקח עורים".

אחת הברכות שאנחנו מברכים בתחלת הבקר היא ההודיה שהחזירו לנו את יכלת הראיה שלנו, שהרי בשנה נשמתנו היתה מפקדת למעלה ועמה עיני השכל, שהרי הנשמה היא זו שרואה ולא הגוף.

ולא רק זאת, אלא שהגוף אף מגביל אותה, כמו אדם שרואה דרך קסדה והיא מגבילה את הראיה המרחבית, כך הגוף הגבולי מפריע לנשמה לראות ראייה אינסופית גם מעבר למקום ולזמן.

וידוע כי הראיה האמתית מגיעה מן המוח, ולאחר שברכנו שנתנו בנו בינה שנוכל להתבונן ולהבין, שזו ברפת הדעת (כמו ברפת חונן הדעת בתפלות), הרי הברכה הסמוכה היא פוקח עורים, כי רק אחרי שנתנו לנו בינה יש טעם לפתח את העינים ולהסתכל, כי אם אין לנו בינה לא נבין בכלל על מה להסתכל ומה אנחנו רואים.

אף גם פשיש דעת אנחנו צריכים עדיו סיעתא דשמאי שנתשף לדברים הנכונים מהם נבין מה אנחנו אמורים לעשות בעבודת ה' שלנו, וזה בחינת פוקח עורים, שהוא לא רק שנתנו לנו חוש ראייה, אלא שהוא מסב אותנו להתבונן במה שקורה סביבנו, ומוליך אותנו אל כל המקומות שאנחנו אמורים להגיע לשם על מנת להשיג את מה שאנחנו צריכים עבור המשך הדרך.

ומכיון שבתורה יש אסור חמור של "לפני עור לא תתן מכשול", שהפונה שאסור להטעות אדם ולהביאו לכשלונו, כמו אדם ששם מכשול לפני עור שלא יכול לראות אותו ונתקל בו והוא נופל, והרי